

Juhend vastutavale perearstikeskusele ehk valvekeskusele

Seoses eriolukorraga Eesti Vabariigis määratakse vajadusel lisaülesanded perearstikeskustele arstiabi tagamiseks, kui peaks vähenema üldarstiabi pakkujate arv seoses koroonaviiruse levikuga.

Käesolev juhend sätestab põhimõtted, millest lähtuda kriisiabi pakkumisel.

1. Tegevused on alljärgnevad:

- Kui mõni perearstikeskus on ajutiselt peatanud või vähendanud üldarstiabi pakkumist või perearstikeskuse meeskonnal ei ole võimalik perearstikeskuses vastuvõtte korraldada, siis teavitab perearstikeskus Terviseametit aadressil: pak@terviseamet.ee;

-Terviseamet teavitab vastutavat perearstikeskust (edaspidi valvekeskus) muutunud töökorraldusest;

- Valvekeskused määratakse Terviseameti otsusel arvestades vastava maakonna demograafilist olukorda ja võimekust teenust osutada;

- Valvekeskus tagab koostöös perearstikeskusega, kelle üldarstiabi osutamise võimekus on vähenenud või ajutiselt peatatud, üldarstiabi pakkumise patsientidele. Lisaks eelnevale perearstita isikutele ja üldarstiabi lepingus sätestatud juhtudel. Täpsem töökorraldus on kirjeldatud käesoleva Eesti Perearstide Seltsi poolt kirjeldatud juhendis (käesoleva dokumendi lisa 1);

- Valvekeskus tagab mõistliku arvu personali olemasolu. Kui epidemioloogiline olukord muutub seoses covid-19-ga, siis on valvekeskus avatud ka pikemalt ning nädalavahetusel ja riigipühadel Terviseameti korralduse alusel;

- Valvekeskuses peab olema tagatud telefonile vastamine tööajal. Telefonikonsultatsioonid on võimalik korraldada kaugtööna. Kui epidemioloogiline olukord muutub seoses covid-19-ga, siis on telefonile vastamine tagatud ka pikemalt ning nädalavahetusel ja riigipühadel Terviseameti korralduse alusel;

- Võimalusel korraldatakse vastuvõtud kaugkonsultatsioonidena. Kaugtööna on võimalik teha retseptide pikendusi, vastata e-kirjadele, menetleda MISPi kaudu avatud TVLi, anda telefonikonsultatsioone;

Peamised muudatused igapäevases töökorralduses lähtuvalt Eesti Perearstide Seltsi juhenditest:

- peatatakse plaanilised vastuvõtud ja ennetustegevus. Laste tervisekontrollid jätkuvad vanustes: 2n; 1k; 3k; 4,5k; 6k; 9k, 12k. Jätkatakse ka laste vaktsineerimisega;

- perearstikeskusesse kutsutakse patsiendid ainult juhul, kui patsientide tervislik seisund nõuab perearstikeskusesse kohaletulekut. Näiteks patsiendil on äge haigus, mille diagnostikat ja ravi pole võimalik teha kaugkonsultatsiooni kaudu; ägenev krooniline haigus ja teised seisundid, mis eeldavad füüsilist läbivaatust. Perearstikeskusesse kutsutakse patsiendid arsti või õe otsuse alusel;

- kehtestatakse infektsioonikontrolli põhimõtted;

-Sotsiaalprobleemide korral (näiteks patsiendil puudub transport kohaletulekuks perearstikeskusesse; patsient teavitab, et tal pole võimalik minna apteeki jms) palutakse patsiendil pöörduda kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötaja poole või teavitab perearstikeskuse kohalikku omavalitsust. Otsus tehakse kokkuleppel patsiendiga;

- Kui tekib vajadus patsient suunata eriarstile, siis eelistada selleks e-konsultatsiooni;

-Valvekeskuse edastab tehtud töö kohta epikriisid tervise infosüsteemi.

2. Tasustamise põhimõtted nimistuväliste patsientide teenindamisel

2.1 Teenuste tasustamine

-tasustatakse *fee for service* (teenuse põhine rahastamine) põhimõttel.

Fee for service põhimõttel rahastatakse alljärgnevatel juhtudel:

-kui perearstikeskus on teavitanud Terviseametit, et on lõpetanud ajutiselt üldarstiabi pakkumise või perearstikeskuse meeskonnal ei ole võimalik perearstikeskuses vastuvõtte korraldada. Sel juhul tasutakse ajutiselt töö lõpetanud (või osaliselt lõpetanud) perearstikeskuse patsientidele teenuse osutamise eest valvekeskusele vastavalt arvele,

- kui osutatakse teenust valvekeskusega samas piirkonnas olevatele perearstita isikutele ning teenust vajavatele isikutele, kelle perearst asub mõnes teises piirkonnas.

Fee for service põhimõttel ei rahastata alljärgnevate juhtude korral:

- kui teenindatakse ühe perearstikeskuse siseselt patsiente (st tavakorras asendamised jm);

-kui perearstikeskused asuvad ühes hoones/taristus/majas. Kui aga üks perearstikeskustest on ajutiselt peatanud või vähendanud üldarstiabi pakkumist, siis lähtutakse käesoleva juhendist, lisast 1 ning teenust rahastatakse *fee for service* põhimõttel.

2.2 Kodeerimise põhimõtted

2.2.1 Arsti vastuvõttude puhul kodeeritakse raviarvele:

- 9001 esmane vastuvõtt;

- 9002 perearsti korduv vastuvõtt.

-Õe vastuvõtu korral kodeeritakse raviarvele 9061 (pereõe nõustav vastuvõtt).

2.2.2 Kaugvastuvõttude kodeerimisel kasutatakse koode:

-9018 (Perearsti telefoni teel toimunud ja patsiendi tervisekaardis dokumenteeritud patsiendinõustamine);

-9019 (Perearsti elektronposti teel toimunud ja patsiendi tervisekaardis dokumenteeritud patsiendinõustamine);

-9064 (Pereõe telefoni teel toimunud ja patsiendi tervisekaardis dokumenteeritud patsiendinõustamine)

-9065 (Pereõe elektronposti teel toimunud ja patsiendi tervisekaardis dokumenteeritud patsiendinõustamine)

2.2.3 Üldised printsiibid kodeerimisel

- Kui toimub laste vaktsineerimine või mõni muu tegevus, mille jaoks on üldarstiabi lepingu lisa 3 vastav kood, siis lisatakse ka see raviarvele. Üldarstiabi lepingu lisa 3 on kättesaadav siit:https://www.haigekassa.ee/sites/default/files/%C3%9CRL%202019/%C3%9CRL_lisa_3_0.pdf

2.3.4 Koodide võrdsustamise põhimõtted

- Punktis 2.2.1 nimetatud arsti ja õe vastuvõtud võrdsustatakse tasumisel alljärgnevate eriarstiabi koodidega:

1) kood 9001 võrdsustub *fee for service* põhimõttel koodiga 3002;

2) kood 9002 võrdsustub *fee for service* põhimõttel koodiga 3004;

3) kood 9061 võrdsustub *fee for service* põhimõttel koodiga 3035;

4) kood 9003 võrdsustub *fee for service* põhimõttel koodiga 3002.

- Punktis 2.2.2 nimetatud koodid võrdsustatakse teenuse tasumisel alljärgnevate eriarstiabi koodidega:

1) kood 9018 võrdsustub *fee for service* põhimõttel koodiga 3004;

2) kood 9019 võrdsustub *fee for service* põhimõttel koodiga 3004;

3) kood 9064 võrdsustub *fee for service* põhimõttel koodiga 3035;

4) kood 9065 võrdsustub *fee for service* põhimõttel koodiga 3035.

2.3.5 Teenuse osutamise eest tasumise tähtaeg

- teenuse eest tasumine toimub teenuse osutamise kuule järgneva kuu 20-ks kuupäevaks.

2.3 Tööajavälise ületunni töö

- keskuse pikem lahtiolek rahastatakse tööajavälise ületunni tööna. Ületunnitööna rahastatakse ka personali tööaeg, mis kulub ettevalmistusteks valvekeskusena tööle hakkamiseks. Kõigile

valvekeskustele planeeritakse juba etteulatuvalt lepingusse nii arsti kui õe ületunnitöö rida. Tervishoiuteenuse osutaja esitab Haigekassale teenuse osutamise kuule järgneva kuu 7-ks kuupäevaks raviarve eelmises kuus tegelikult tehtud tööajaväliste ületundide eest.

2.4. Lisapersonali tasustamise põhimõtted on alljärgnevad:

-residentide tööjõukulu tasu kantakse residentuuri programmi raames;

- **lisaõe vajaduse korral eelistatakse võimalusel kooliõde.** Kooliõele teenuse eest eraldi ei tasuta.

- **Kui tekib vajadus palgata tööle õde väljaspool koolitervishoiusüsteemi, siis toimub rahastamine teise pereõe koodiga 3094.** Vastutav perearstikeskus teavitab haigekassat vabas vormis digitaalselt allkirjastatud teatega, millega annab teada õe andmed ja millise koormusega õde tööle asub. Samuti tuleb teavitada ka õe rahastuse lõpetamisest. Teavitused edastada e-posti aadressil perearst@haigekassa.ee.

- **kui tekib vajadus palgata lisatööjõuna tervishoiukõrgkooli ja/või Tartu Ülikooli arstiõppe tudeng, siis toimub rahastamine teise pereõe koodiga 3094.** Vastutav perearstikeskus teavitab haigekassat vabas vormis digitaalselt allkirjastatud teatega, millega annab teada õe andmed ja millise koormusega õde tööle asub. Samuti tuleb teavitada ka õe rahastuse lõpetamisest. Teavitused edastada e-posti aadressil perearst@haigekassa.ee.

- vabatahtlikku tööd ei tasustata.

2.5 Lisavahendite rahastamine

Baasraha koefitsient tagab täiendavate kulude katmise isikukaitsevahendite ja IT telefoni/interneti kuludele ning ettevalmistused töö ümber korraldamiseks (va kulunud tööaeg, tasustatakse ületunni tööna). Eesti Haigekassa teavitab perearstikeskuseid muutunud baasraha koefitsiendist.

Käesoleva juhendi lisa 2 on kirjeldatud täpsemalt finantseerimise põhimõtteid.

Kõikide lisapersonali vajaduse küsimustega palume pöörduda Terviseametisse pak@terviseamet.ee (650 98 58).